

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

**Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας
και Οικονομικών**

Γενική Γραμματεία Δημοσίων Επενδύσεων & ΕΣΠΑ

Γεν. Διεύθυνση Θεσμικής και Επιχειρησιακής

Υποστήριξης ΕΣΠΑ (ΓΔΘΕΥ)

Ειδική Υπηρεσία Κρατικών Ενισχύσεων και

Χρηματοδοτικών Εργαλείων (ΕΥΚΕ-ΧΕ)

Αθήνα, **14-03-2024**

Αριθ. Πρωτ. : **5190 - 14-03-2024**

ΕΥΚΕ-ΧΕ: 321

Ταχ. Δ/ση : Νίκης 10, Σύνταγμα

Ταχ. Κώδικας : 105 63, Αθήνα

Πληροφορίες : Α. Δρακάτου

Τηλέφωνο : 210 3742071

Fax : 210 3742063

Email : stateaid_unit@mnc.gr

Προς : **Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης
Προγράμματος «Ιόνια Νησιά»
Αλυκές Ποταμού,
49100, Κέρκυρα
(ηλεκτρονικά)**

e-mail: tspiggos@mou.gr

ΘΕΜΑ: Διατύπωση γνώμης σχετικά με το σχέδιο Πρόσκλησης υποβολής προτάσεων με τίτλο «Κινητός υγειονομικός εξοπλισμός - ΕΚΑΒ (πράξη που ωρίμασε την ΠΠ 2014 - 2020)»

Σχετ. : Το με Α.Π. οικ. 506/08-03-2024 έγγραφο της Υπηρεσίας σας με θέμα «Γνωμοδότηση επί των σχεδίων Προσκλήσεων ΙΟΝ31, ΙΟΝ32, ΙΟΝ33 και ΙΟΝ36» (αρ. πρωτ. εισ. ΕΥΚΕ ΧΕ 296/8-3-2024)

Σε συνέχεια του ανωτέρω σχετικού, υποβλήθηκε στην Υπηρεσία μας σχέδιο πρόσκλησης υποβολής προτάσεων με τίτλο «Κινητός υγειονομικός εξοπλισμός - ΕΚΑΒ (πράξη που ωρίμασε την ΠΠ 2014 - 2020)». Λαμβάνοντας υπόψη το θεσμικό πλαίσιο των Κρατικών Ενισχύσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και όσον αφορά στην υπαγωγή ή μη στο καθεστώς των Κρατικών Ενισχύσεων των εν λόγω δράσεων, σημειώνονται τα εξής:

1. Σύμφωνα με το περιεχόμενο του σχεδίου πρόσκλησης, ο συγκεκριμένος τύπος δράσης στοχεύει στη **βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών του Εθνικού Συστήματος Υγείας**, μέσα από την αναβάθμιση σχετικών υποδομών - εξοπλισμού και λαμβάνοντας υπόψη τις ανάγκες που δημιουργήθηκαν στον τομέα της υγείας λόγω της πανδημίας (νόσος Covid-19). Ενδεικτικές παρεμβάσεις αποτελούν:

**Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης**

- Υποδράση 4Α.(ν).1.1.1: Εκσυγχρονισμός - αναβάθμιση του υγειονομικού εξοπλισμού των μονάδων υγείας (πράξη που ωρίμασε την ΠΠ 2014 -2020)
- Υποδράση 4Α.(ν).1.1.2: Κινητός υγειονομικός εξοπλισμός - ΕΚΑΒ (πράξη που ωρίμασε την ΠΠ 2014 -2020)

Πρόκειται για πράξη που ωρίμασε κατά την π.π. 2014-2020 και ειδικότερα:

«**Προμήθεια 18 Ασθενοφόρων Οχημάτων** τύπου Α, Β και C για τις ανάγκες του ΕΚΑΒ στην Περιφέρεια Ιονίων Νήσων» με Κωδικό ΟΠΣ 5049227 και δικαιούχο το ΕΘΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΑΜΕΣΗΣ ΒΟΗΘΕΙΑΣ

Το σύνολο της Συγχρηματοδοτούμενης Δημόσιας Δαπάνης της πρόσκλησης αφορά σε Δευτεροβάθμια Φροντίδα Υγείας.

Πριν την έκδοση προσκλήσεων για την υποβολή και ένταξη νέων έργων υποδομής στον τομέα της υγείας που χρηματοδοτούνται από το ΕΤΠΑ, προβλέπεται να έχει ολοκληρωθεί ανάλογη χαρτογράφηση και προτεραιοποίηση των σχετικών αναγκών, από τις αρμόδιες αρχές/υπηρεσίες.

Σημειώνεται, ό,τι για τα έργα υποδομών θα υπάρχει συντονισμός με το ΤΑΑ, καθώς και κεντρικός συντονισμός, ώστε ο διαχωρισμός των παρεμβάσεων να πραγματοποιηθεί από τα αρμόδια Υπουργεία, με στόχο να εξασφαλισθεί η μη ύπαρξη επικαλύψεων και η επίτευξη συνέργειας / συμπληρωματικότητας με το ΤΑΑ. Οι δράσεις έχουν εκτιμηθεί ότι συμμορφώνονται με την Αρχή DNSH σύμφωνα με το προοίμιο 10 του ΚΚΔ 2021/1060.

Δυνητικός δικαιούχος των πράξεων είναι το Εθνικό Κέντρο Άμεσης Βοήθειας και η συγχρηματοδοτούμενη δημόσια δαπάνη που διατίθεται για την ένταξη πράξεων με την πρόσκληση ανέρχεται σε 1.300.000.€.

2. Η έννοια των κρατικών ενισχύσεων συνδέεται κατά κανόνα με την έννοια της οικονομικής δραστηριότητας. Ειδικότερα, σύμφωνα με το σημείο 6 της Ανακοίνωσης της Επιτροπής σχετικά με την έννοια της κρατικής ενίσχυσης όπως αναφέρεται στο άρθρο 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (2016/C 262/01), οι κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις εφαρμόζονται μόνο όταν ο δικαιούχος του μέτρου είναι «*επιχείρηση*». Στο σημείο 7 της ανωτέρω αναφερόμενης Ανακοίνωσης διευκρινίζεται ότι, όπως έχει επανειλημμένα ορίσει το Δικαστήριο, επιχειρήσεις είναι οι «*οντότητες που ασκούν οικονομική δραστηριότητα, ανεξάρτητα από τα νομικά καθεστώς που τις διέπει και τον τρόπο χρηματοδότησής τους*».

Οικονομική δραστηριότητα θεωρείται κάθε δραστηριότητα που συνίσταται στην παροχή αγαθών ή υπηρεσιών στην αγορά. Η απάντηση στο ερώτημα εάν υφίσταται μια αγορά για ορισμένα αγαθά και υπηρεσίες εξαρτάται από τον τρόπο με τον οποίο οι υπηρεσίες αυτές οργανώνονται στο οικείο κράτος μέλος και συνεπώς μπορεί να διαφέρει από το ένα κράτος μέλος στο άλλο.

Έτσι, ενδέχεται και το ίδιο το Δημόσιο ή ένας κρατικός φορέας να θεωρείται «επιχείρηση» υπό το πρίσμα των κανόνων των Κρατικών Ενισχύσεων. Συνεπώς πρέπει να ελέγχεται κατά περίπτωση εάν ο φορέας που αιτείται χρηματοδότησης στο πλαίσιο της Πρόσκλησης συνιστά «επιχείρηση» υπό την έννοια των κρατικών ενισχύσεων για τη δραστηριότητα που θα ασκήσει στο πλαίσιο της χρηματοδοτούμενης δράσης.

3. Ωστόσο, στο σημείο 17 της ίδιας Ανακοίνωσης αναφέρεται ότι «το άρθρο 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης δεν εφαρμόζεται στην περίπτωση όπου το Δημόσιο ενεργεί **“ασκώντας δημόσια εξουσία”** ή όταν οι δημόσιες οντότητες ενεργούν “υπό την ιδιότητά τους ως δημόσιες αρχές”». Μια οντότητα μπορεί να θεωρηθεί ότι ενεργεί ασκώντας δημόσια εξουσία σε περίπτωση που η εν λόγω δραστηριότητα εμπίπτει στις **ουσιώδεις λειτουργίες του κράτους** ή συνδέεται με αυτές λόγω της φύσεως, του αντικειμένου και των κανόνων στους οποίους υπόκειται».
4. Ειδικότερα όσον αφορά τον τομέα της **ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης** (σημεία 24 & 25 της ως άνω αναφερόμενης Ανακοίνωσης), η Επιτροπή έχει κρίνει ότι: «Σε ορισμένα κράτη μέλη τα δημόσια νοσοκομεία αποτελούν **αναπόσπαστο μέρος του εθνικού συστήματος υγείας** και βασίζονται σχεδόν εξολοκλήρου στην αρχή της αλληλεγγύης. Τα νοσοκομεία του είδους αυτού χρηματοδοτούνται άμεσα από τις εισφορές κοινωνικής ασφάλισης και άλλους κρατικούς πόρους και παρέχουν δωρεάν τις υπηρεσίες τους με βάση την καθολική κάλυψη. Τα δικαστήρια της Ένωσης επιβεβαίωσαν ότι, στις περιπτώσεις που υπάρχει η εν λόγω διάρθρωση, οι αντίστοιχοι οργανισμοί δεν ενεργούν ως επιχειρήσεις. Στις περιπτώσεις που υπάρχει αυτή η διάρθρωση, ακόμη και δραστηριότητες που θα μπορούσαν καθαυτές να χαρακτηριστούν ως οικονομικής φύσεως, αλλά ασκούνται αποκλειστικά με στόχο την παροχή μιας ακόμη μη οικονομικής υπηρεσίας, δεν είναι οικονομικής φύσεως. Ένας οργανισμός που αγοράζει αγαθά —ακόμη και σε μεγάλες ποσότητες— με σκοπό την παροχή μη οικονομικής υπηρεσίας δεν θεωρείται ότι ενεργεί ως επιχείρηση απλά και μόνο επειδή αγοράζει υλικά σε ορισμένη αγορά».
5. Σύμφωνα με το περιεχόμενο της υπό εξέταση πρόσκλησης, η δράση αφορά την προμήθεια κινητού υγειονομικού εξοπλισμού -και ειδικότερα ασθενοφόρων οχημάτων- για το Εθνικό Κέντρο Άμεσης Βοήθειας. Όπως αναφέρεται στο με Α.Π. 33619/ΕΥΚΕ5224/20-3-2017, «Πλαίσιο κρατικών ενισχύσεων για έργα υποδομών υγείας που αφορούν στο Εθνικό Κέντρο Άμεσης Βοήθειας (ΕΚΑΒ)» έγγραφο της Υπηρεσίας, λαμβάνοντας υπόψη τις εθνικές διατάξεις και με την προϋπόθεση ότι δεν έχει επέλθει τροποποίηση του θεσμικού πλαισίου που μνημονεύεται στο εν λόγω έγγραφο, δύναται να υποστηριχθεί ότι έργα που αφορούν σε επέκταση και αναβάθμιση των υποδομών υγείας του ΕΚΑΒ **δεν ενέχουν στοιχεία κρατικής ενίσχυσης**.
6. Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω αναφερόμενα είναι αναγκαίο:
- Όπως ορίζεται στο με Α.Π. 112292/ΕΥΚΕ-ΧΕ 1359/27-11-2023 έγγραφο της ΕΥΚΕ-ΧΕ με θέμα Διευκρινίσεις στις οδηγίες προς φορείς που εμπλέκονται στη διαχείριση συγχρηματοδοτούμενων δράσεων κατά την προγραμματική περίοδο 2021-2027 αναφορικά με ζητήματα κρατικών ενισχύσεων», στο διατακτικό της πρόσκλησης να προστεθεί:
 - α) το με Α.Π. 33619/ΕΥΚΕ5224/20-3-2017, «Πλαίσιο κρατικών ενισχύσεων για έργα υποδομών υγείας που αφορούν στο Εθνικό Κέντρο Άμεσης Βοήθειας (ΕΚΑΒ)» έγγραφο της Υπηρεσίας (το οποίο πρέπει να περιληφθεί και στο διατακτικό της απόφασης ένταξης πράξης με δικαιούχο το ΕΚΑΒ) και
 - β) η παρούσα επιστολή

- Από το διατακτικό της πρόσκλησης να διαγραφεί το σημείο 21 (Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 2023/2831 της Επιτροπής της 13ης Δεκεμβρίου 2023, σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας), καθώς δεν διαφαίνεται να τυγχάνει εφαρμογής.
 - Στο κεφάλαιο 3 της πρόσκλησης να προστεθεί εδάφιο 3.7 ως εξής:
Έργα που δεν ενέχουν στοιχεία κρατικής ενίσχυσης θα εξεταστούν σύμφωνα με τα οριζόμενα στην Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την έννοια της κρατικής ενίσχυσης όπως αναφέρεται στο άρθρο 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (2016/C 262/01). Στην περίπτωση αυτή, προκειμένου το σύνολο της δημόσιας χρηματοδότησης της προτεινόμενης δράσης να μην εμπίπτει στους κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων, πρέπει να διασφαλιστεί ότι η χρηματοδότηση που παρέχεται για τις συγκεκριμένες δράσεις δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί για διεπιδότηση ή για έμμεση επιδότηση άλλων τυχόν οικονομικών δραστηριοτήτων του κυρίου έργου. Η αποφυγή της διεπιδότησης μπορεί να διασφαλιστεί με την τήρηση ξεχωριστών λογαριασμών, τον κατάλληλο επιμερισμό των δαπανών και με τη διασφάλιση ότι η δημόσια χρηματοδότηση δε στηρίζει άλλες δραστηριότητες.
Επιπλέον, προκειμένου να επιβεβαιωθεί η συμβατότητα του έργου με το δίκαιο του ανταγωνισμού, πρέπει να επιβεβαιωθεί ότι, από την εθνική νομοθεσία & το κανονιστικό πλαίσιο, καταδεικνύεται πως η πράξη αφορά σε δραστηριότητα η οποία εμπίπτει στις ουσιώδεις λειτουργίες του κράτους ή συνδέεται με τις λειτουργίες αυτές λόγω της φύσεως, του αντικειμένου και των κανόνων στους οποίους υπόκειται. Ειδικότερα, είναι αναγκαίο να τεκμηριωθεί ότι οι χρηματοδοτούμενες δραστηριότητες αποτελούν αναπόσπαστο μέρος του εθνικού συστήματος υγείας, βασίζονται σχεδόν εξολοκλήρου στην αρχή της αλληλεγγύης, χρηματοδοτούνται άμεσα από τις εισφορές κοινωνικής ασφάλισης ή/και άλλους κρατικούς πόρους και παρέχουν δωρεάν τις υπηρεσίες τους με βάση την καθολική κάλυψη.
7. Διευκρινίζεται ότι, σε συνέχεια της με Α.Π. 99801/ΕΥΚΕ-ΧΕ1162/27-10-2023 Εγκυκλίου της ΕΥΚΕ-ΧΕ με θέμα «Οδηγίες προς φορείς που εμπλέκονται στη διαχείριση συγχρηματοδοτούμενων δράσεων κατά την προγραμματική περίοδο 2021-2027 αναφορικά με ζητήματα κρατικών ενισχύσεων», εφόσον οι πράξεις που θα υποβληθούν δεν αποτελούν κρατική ενίσχυση και η οικεία ΕΥΔ κρίνει ότι εμπίπτουν στα αναφερόμενα ανωτέρω, δεν απαιτείται η αποστολή των προτάσεων στην ΕΥΚΕ-ΧΕ.
 Επιπλέον υπενθυμίζεται ότι, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην ανωτέρω Εγκύκλιο της ΕΥΚΕ, για την αξιολόγηση της πλήρωσης του κριτηρίου συμβατότητας της εκάστοτε πράξης με τους κανόνες του ανταγωνισμού και των κρατικών ενισχύσεων, είναι αναγκαίο να συμπληρώνεται η λίστα ελέγχου περί ύπαρξης κρατικής ενίσχυσης που έχει κοινοποιηθεί με την με Α.Π. 115150/ΕΥΚΕ4023/2.11.2016 επιστολή του ΓΓΔΕ & ΕΣΠΑ, αντίγραφο της οποίας πρέπει να τηρείται στο φάκελο της πράξης.
8. Η παρούσα γνωμοδότηση παρέχεται στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της ΕΥΚΕ-ΧΕ και περιορίζεται στην παροχή απόψεων σχετικά με τη συμμόρφωση του υπό κρίση μέτρου με τους κανόνες Ανταγωνισμού και Κρατικών Ενισχύσεων της ΕΕ. Επισημαίνεται ότι δεν εμπίπτει στις αρμοδιότητες της ΕΥΚΕ-ΧΕ η αξιολόγηση οποιαδήποτε άλλης πτυχής των μέτρων, περιλαμβανομένων θεμάτων που άπτονται του δικαίου περί δημοσίων συμβάσεων.

Οι απόψεις της ΕΥΚΕ-ΧΕ βασίζονται αποκλειστικά στις πληροφορίες που παρείχε εγγράφως η οικεία Διαχειριστική Αρχή. Εάν οι παρασχεθείσες πληροφορίες αποδειχθούν ελλιπείς ή εσφαλμένες, η ΕΥΚΕ-ΧΕ διατηρεί το δικαίωμα να επανεξετάσει τις απόψεις της σε σχέση με αυτές που εκφράζονται στο παρόν έγγραφο.

Παραμένουμε στην διάθεσή σας για οποιαδήποτε συνδρομή.

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
Χρήστης Γραφείου Πρωτοκόλλου

ΔΡΑΚΑΤΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ

Ο Προϊστάμενος της ΕΥΚΕ-ΧΕ

Ευάγγελος Στουραϊτης

Εσωτερική Διανομή (Ηλεκτρονικά):

- Γραφείο Αναπληρωτή Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών
- Γραφείο Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Επενδύσεων και ΕΣΠΑ
- Γραφείο Γενικής Διεύθυνσης Θεσμικής και Επιχειρησιακής Υποστήριξης ΕΣΠΑ
- Ε.Υ.Κ.Ε.-Χ.Ε.

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

